

## **A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!**

A Győri Ítéltábla dr.Szabó Gyula ügyvéd által képviselt felperesnek dr.Lackner Melinda ügyvéd által képviselt I.r., II.r., III.r. alperesek ellen személyiségi jog megsértése, kártérítés megfizetése iránt indított perében a Vas Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében Szombathelyen, 2009.évi június hó 17.napján 17.P.20.377/2008/38.szám alatt hozott ítélet ellen az I-II.r. alperes részéről 39.sorszám, a felperes részéről 41.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

### **Ítéletet:**

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 napon belül az I-II.r. alperes részére megfizetni fejenként 31.250 - 31.250 (harmincegyezer-kettőszázötven - harmincegyezer-kettőszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Köteles az I-II.r. alperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni fejenként 24.000 - 24.000 (huszonnégyezer - huszonnégyezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, az ezt meghaladóan feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### **I nd o k o l á s :**

A megyei bíróság az ítéletében megállapította, hogy az alperesek megszegték a felperes jó hírnévhez való jogát, mikor hamisan állították a 2004.április 2.napján a "A" napilapban „Elmaradt a tüntetés” című cikkben a következőket:

„felperes neve többször feltűnt a gimnázium ablakainál, s az ajkát nyalogatta, valamint puszikat küldött a diákoknak - ezzel mintegy provokálta a fiatalokat”.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítva kötelezte a felperest az I-II.r. alperesnek összesen 120.000 forint perköltség, az I-II-III.r. alpereseket az állam javára fejenként 1.750 forint eljárási illeték megfizetésére azzal, hogy a további feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli.

Általánosságban rögzítette ítéletének indokolásában a megyei bíróság, hogy téves az a felperesi álláspont, mely szerint az újságcikkek egésze sérti személyiségi jogát, az újság ellen azért indított keresetet, mivel írtak róla. A cikkek megírása ténye önmagában sem személyiségi jog megsértését, sem kártérítési igényt nem alapoz meg.

Az első tényállási ponttal kapcsolatban rögzítette, hogy az alperes által csatolt könyvből megállapítható, hogy a felperes által írott „Az Egyesült Föld 2010” vagy az „Egyesült Bolygó 2020” „Nyugi a rémálom már elkezdődött” című könyvekben a felperes saját maga használja a „visszatoloncoltak” kifejezést.

Megállapíthatónak látta a bizonyítási eljárás alapján, hogy a felperesnek az Amerikai Egyesült Államokból történő hazatérése technikailag úgy történt, hogy a hazatérési okmányokat alá kellett írnia és ezzel tért haza Magyarországra. Tehát a hazatérésével fizikai kényszer nem volt, valóban pontatlan az újságcímbe használt hazatoloncolt kifejezés.

Ugyanakkor a kifejezés való tényeken nyugszik, hiszen a felperes az ellene folyó büntető eljárás és előzetes fogvatartás miatt kényszerült az utiokmánya aláírására. A jó hírnév megsértésének feltétele az is, hogy sértő, bántó, valótlan tényállításról való tényt hamis színben való feltüntetésről vagy híresztelésről legyen szó. A megyei bíróság álláspontja szerint az a kifejezés, amelyet maga a felperes is használt a saját hazatérésével összefüggésben, bántó, sértő, megalázó nem lehet.

Kiemelte, hogy a jó hírnév megsértése iránti igény körében nem annak van jelentősége, hogy a felperes előzetes engedélyt adta-e ezen kifejezés használatához, hanem annak, hogy az I-II.r. alperes által közölt tény a valóságnak megfelel-e és az sértő, bántó, megalázó-e.

## 2.tényállási pont:

E kifogásolt állítást illetően az I-II.r. alperes eleget tett a bizonyítási kötelezettségének, ugyanis a lefolytatott bizonyítási eljárás során a 2.tényállási pontban állított tények valódisága megállapítható volt.

A felperes tartozik "B" tanunak, ezt maga a felperes sem vitatta. "B" tartozásával összefüggésben a Lenti Városi Bíróság ítélettel a felperest elítélte. "B" sérelmére elkövetett bűncselekményben tehát a felperest bűnösnek találta a büntető bíróság.

Tartozik a felperes "C" tanunak. A 18.sorszámú jegyzőkönyv 3.oldalán a tanú úgy nyilatkozott „egyetlen fillért sem kaptam”. "C" szintén a 2007. április 4-i vallomása során mondta el azt, hogy a felperes mondta neki, hogy gyermeket szeretne örökbe fogadni, inkább fiúkat említett.

A felperes erre a vallomásra azt adta elő, hogy „B”-nek sem tudtam kifizetni az albérletet”.

## 3.tényállási pont:

Kiemelte a megyei bíróság, hogy a felperes által sérelmezett cikk semmilyen módon nem utal a felperes személyére, a cikk nem is a felperesről szól. Tábori Imre tanumeghallgatása során adta elő azt, hogy a cikk megjelenése után az édesapja felhívta, hogy milyen barátja van, aki gyermekeket molesztál. Nem róható az I-II.r. alperesek terhére az, hogy az újságcikkben a gyermekeket molesztálót a felperessel azonosították figyelemmel arra,

hogy a felperesről szóló cikkek és a 3.tényállási pontban sérelmezett cikk megjelenése között majdnem két év eltelt.

#### 4.tényállási pont:

A 4.tényállási pontban sérelmezett újságcikkben szereplő tényállítások valóságtartalmára vonatkozóan az alperesek bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget. Ezen cikkel kapcsolatban felajánlott bizonyítékok alapján kétséget kizáróan ítéleti bizonyossággal azt megállapítani nem lehetett, hogy a felperes valóban elkövette, hogy többször is feltűnt az iskola ablakánál, ajkát nyalogatva puszikat küldött a diákoknak - ezzel mintegy provokálta a diákokat.

A fenti tényállításokra a III.r. alperes a korábbi eljárási szakban még mint tanú nyilatkozott, ugyanakkor III.r. alperesként történt perbevonását követően kioktatás ellenére kizárólag egy nyilatkozatot csatolt az érintett iskola vezetői részéről, akik azt adták elő, hogy más személyektől van tudomásuk ezekről a tényállításokról.

A megyei bíróság álláspontja szerint a fenti két bizonyíték nem elégséges a tények valóságtartalmának megállapítására, figyelemmel arra, hogy nem került konkrétan megjelölésre azoknak a személyeknek a neve, akik az esetet látták, ezen közvetett bizonyíték alapján a tényállítások valóságtartama nem állapítható meg.

A felperes által igényelt nem vagyoni kárpótlás körében a megyei bíróság rögzítette, miszerint azt kellett vizsgálnia, hogy a felrótt magatartás eredményeként (4.pont) adott esetben a kívülvilágban is észlelhető módon csökkentve a személy testi vagy lelki életminőséget, illetve hátrányosan változott-e a személy autonómiája, értékelése. A tanuvallomásokat értékelve figyelembe véve a felperes személyes nyilatkozatát a megyei bíróság az okozati összefüggést a felperes helyzetében bekövetkezett változás és az alperesek terhére rótt személyiségi jogsértés (4.pont) között megállapítani nem tudta.

Ismételten kiemelte a megyei bíróság, hogy a cikkek megjelenésének ténye önmagában kártérítés alapja nem lehet, mert az nem jogellenes.

A felperes által igényelt vagyoni kártérítés körében rögzítette a megyei bíróság, hogy a felhívására a felperes e körben kizárólag azon bizonyítási indítványt terjesztette elő, hogy a bíróság szerezze be a két cégének adóbevallásait 2001-2002-2003. illetve 2002-2003.évekre vonatkozóan.

A megyei bíróság álláspontja szerint ez a bizonyítás elégtelen abban a körben, hogy a bíróság megállapítsa az alperesi magatartás következtében a felperest ért vagyoni kár bekövetkeztét, pontos összegét arra tekintettel, hogy az eljárás egyéb bizonyítási anyaga azt támasztja alá, hogy a felperes már 2003.évben anyagi nehézségekkel küzdött. Ugyanezt támasztja alá a büntető eljárás során meghallgatott "E" vallomása is, aki a felperes könyvelését végezte, valamint az, hogy a tanuként meghallgatott "C" 2003.szeptember közepe és október vége közti időben állt a felperes alkalmazásában és ezen időszak alatt az ő bérét sem fizette ki a felperes.

A felperesnek bérleti díj tartozása keletkezett már 2003.augusztus 30.napjától kezdődően akkor, amikor a felperes előadása szerint is őt semmiféle zaklatás nem érte. A felperes is

elismerte "C" tanuvallomásának észrevételében, hogy a bérleti díjat sem tudta fizetni. Ebből azt a következtetést vonta le a megyei bíróság, hogy a felperes anyagi helyzetének elnehezülése az újságcikkek megjelenését megelőző időben már elkezdődött, így az alperesek jogellenes magatartása és a felperes anyagi helyzete között az okozati összefüggés nem állapítható meg.

Az ítélet elleni fellebbezésében a felperes annak részbeni megváltoztatásával, keresetének történő teljes helytadást kért.

A fellebbezésének indokolásában az 1.tényállási ponttal kapcsolatban kiemelte, hogy a hazatoloncol kifejezés a könyvében más szövegösszefüggésben szerepel, mint az újságcikkben. A könyvben a kifejezés az USA politikai rendszerének kritikája a kirekesztő eljárásának minősítése egy erős szóban. Az újságcikkben egy teljesen más környezetben a kérdéses kifejezés is más, sokkal súlyosabb értelmet kap és ez a súlyosabb, legalább az értelmező szótári jelentés az, amit az olvasók ezzel összefüggésbe hoznak, tehát a cikk jogsértő.

2.pont:

2004.tavaszn se vádirat, se jogerős ítélete nem volt, mely szerint tartozása lenne, ilyen irányú bírósági ügye később indult. Nem felel meg a valóságnak "C" és "B" vallomása sem.

3.pont:

A róla megjelent cikkek névvel ellátva részletesen taglalták az ügyét, így mással összetéveszthető nem volt. A 2006-ban megjelent molesztálási ügyről beszámoló cikk viszont ismeretlen tettesről szól, azaz bárkivel behelyettesíthető az elkövető.

Mivel a felperessel szemben hasonló vádakkal volt tele **Helység 1** abban az időben, az újság semmit nem tett annak megakadályozására, hogy vele az ismeretlen tettes azonosítható legyen. Az újság cinikus passzivitása jogsértő.

A nem vagyoni kárpótlás körében álláspontja szerint bizonyította, hogy az alperesi magatartások következtében testi, lelki életminősége súlyosan romlott, önértékelése, személyisége autonómiája hátrányosan változott. A kár megállapítására egzakt számolás nem létezik, de az eset körülményei és az életkörülményei negatív változásának mérlegelésével a bíróság állást tudott volna foglalni a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásában.

A vagyoni kártérítés vizsgálatakor a bíróság nem vette figyelembe, hogy az "D" Bt. mérlege a cikkekig pozitív volt és évi 2.400.000 forint nyereséggel rendelkezett.

Az I-II.r. alperes fellebbezése szintén az ítélet részbeni megváltoztatására, velük szemben a keresetet el kellett volna utasítani.

Előadták, hogy álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság által személyiségi jogsértőnek tekintett mondat objektíve valós, továbbá a szöveg összefüggésében olvasva nem sérti a felperes személyiségi jogait. Kifejtették, hogy a Ptk.348.§./1/ bekezdésére tekintettel a II.r.

alperes vonatkozásában nincs marasztalásnak helye, ezért vele szemben a kereset teljes elutasítását kérték.

Az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§./3/ bekezdése értelmében a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között felülbírálván - a III.r. alperes nem élt az ítélet ellen fellebbezéssel - megállapította, hogy a fellebbezések az alábbiak szerint nem alaposak.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a megyei bíróság a perben a szükséges és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat a Pp.206.§-ának megfelelően helyesen, okszerűen, összességükben értékelve helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetésével úgy a felperes, mint az I-II.r. alperes vonatkozásában az ítélet tábla egyetért, osztja a döntés indokolását is.

Az 1.ponttal kapcsolatban osztja az ítélet tábla azt az elsőbírői érvelést, hogy amennyiben maga a felperes is használja az Egyesült Államokból való hazatérését „hazatoloncolás” kifejezéssel, úgy ha az újságcikk ugyanezt a kifejezést használja, az jogsértő nem lehet.

Ugyanakkor kiemeli az ítélet tábla, hogy nem feltétlenül kell a sérelmezett kifejezésnek az értelmező szótárbeli jelentéséből kiindulni, annak értékelését elsősorban akként kell elvégezni, hogy vajon az olvasóközönség azon mit érthetett. Az tény, hogy a felperesnek kényszer hatására kellett az Egyesült Államokat elhagynia, ez a tény pedig a „hazatoloncol”, „visszatoloncol” kifejezés köznapit értelmének megfelel. Ez egyúttal azt jelenti, hogy a használt kifejezés valós is.

A 2.ponttal kapcsolatban helyes az az elsőbírői álláspont is, hogy az alperesi oldal a tanuvallomásokra figyelemmel egyértelműen bizonyította, hogy a felperes több embernek is tartozik, illetve, hogy a gyermekintézményből szeretne örökbe fogadni fiú gyermeket. Ennek hitelességén nem változtat az a felperesi fellebbezési érvelés sem, hogy a cikk megírásának időpontjában még nem volt vele szemben elmarasztaló, tartozást megállapító bírósági ítélet. A tanúk a tartozások tényét egyértelműen igazolták.

Osztja az ítélet tábla a 3.tényállási pont vonatkozásában kifejtett érvelést is: személyiségvédelmet az igényelhet, akinek nevét a sérelmezett cikk feltünteti, arra utal, illetve akinek a személyazonossága a cikk alapján egyértelműen beazonosítható.

A sérelmezett cikkből ilyen következtetés nem vonható le, a felperest nem jelöli meg, nem utal rá, a korábbi cikkek és a 3.pont alatt megjelent cikk időbeli eltérései okán sem azonosítható alappal belőle a felperes. Arra a sajtó nem köteles, hogy hírt adjon arról, hogy kire nem vonatkozik a cikk.

Helyes a megyei bíróság álláspontja a 4.tényállási pont vonatkozásában is: ennek valósága bizonyítása egyértelműen az alperesi oldalt terhelte. Egyetért az ítélet tábla azon megyei bírósági állásponttal, hogy a III.r. alperes korábbi tanuvallomása - későbbi III.r. alperessé válása okán - illetőleg a mástól való tudomásszerzésre utaló írásbeli nyilatkozatok ennek ítéleti bizonyossággal való megállapíthatóságára nem elégségesek.

A nem vagyoni kárigényt érintően a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy a 2004.április 3-i „Elmaradt a tüntetés” cikkben megjelent és a megyei bíróság által jogsértőnek

megállapított tétellel - és csak azzal a tétellel - okozati összefüggésben érte-e hátrány a felperest.

Szintén egyetért az ítélőtábla a megyei bírósággal abban, hogy konkrétan ezen tétellel okozati összefüggésben álló, élet elnehezülésben megnyilvánuló hátrányt a felperes nem bizonyított, így a nem vagyoni kárpótlás iránti igénye sem alapos.

Ugyanez áll a felperesi vagyoni kárra is: a felperesnek itt is azt kellett bizonyítania, hogy a 2004.április 3-i cikkel - és csak azzal a cikkel - összefüggésben keletkezett volna a felperesnek kára.

Ehhez képest a tanuvallomások alapján megállapíthatóan a felperes anyagi helyzete már korábban megrendült, a 2001-2002-2003-as mérlegek pedig a 2004-ben megjelölt cikkekkel való okozati összefüggés alátámasztására alkalmatlanok.

A peradatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a II.r. alperes az I.r. alperesi Kft. alkalmazottja, a lap főszerkesztője.

Helyes a II.r. alperes azon fellebbezési érvelése, hogy az általa okozott ezzel a tevékenységével összefüggő kárért a Ptk.348.§-a szerint - a munkáltató lenne felelős - nem felel, azonban ez nem érinti az újságíró, főszerkesztő, stb. a személyiségi jog megsértésére alapított a Ptk.84.§-a /1/ bekezdés a/, d/pontjában felsorolt polgárjogi igények vonatkozásában fennálló marasztalhatóságát figyelemmel az 1986.évi II.tv. 11.§./1/ bekezdés c/pontjában, 18-19.§-ában foglalt sajtójogi felelősségükre.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét - tekintettel annak helyes indokaira - a Pp.254.§./3/ bekezdése értelmében helybenhagyta.

Úgy a felperes, mint az I-II.r. alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, így az I-II.r. alperesek fellebbezése folytán feljegyzett eljárási illetéket az állam javára kötelesek megfizetni, míg a felperes folytán feljegyzett eljárási illetéket a felperes személyes költségmentessége folytán az állam viseli (Pp.78.§./1/ bekezdés, 6/1986/VI.26./IM. rendelet 13.§./1/-/2/ bekezdés, 14.§.).

Ugyanakkor a felperes fellebbezése nagyobb mértékben támadta az elsőfokú ítéletet, mint az I-II.r. alperesi fellebbezés, ebből következően - figyelemmel a nem vagyoni és vagyoni károkra mint támadott perértékekre is - a felperes a fellebbezési eljárásban nagyobb mértékben pervesztessé vált, így a nagyobb mértékben pernyertessé lett I-II.r. alperes jogi képviseleti díjból álló perköltsége megfizetésére - itteni pervesztességének arányában - a Pp.81.§./1/ bekezdése alapján a felperes köteles.

ő, 2010. évi május hó 6. napján

Dr.Ábrahám Éva sk.  
a tanács elnöke

Dr.Lezsák József sk.  
előadó bíró

Dr.Vass Mária sk.  
bíró